

Blogi: Mitä on laadukkaan rahapoliittisen päätöksenteon takana?

20.10.2015 09:58 • BLOGI •

KIRJOITTAJA

Harri Kuussaari

Toimistopäällikkö

Rahaliittoa perustettaessa Euroopan rahapoliittisen instituutin pääjohtaja Alexander Lamfalussy lausui, että rahapolitiikalle mikään ei ole niin tärkeää kuin hyvät tilastot. Sama pätee lähes kaikkeen päätöksentekoon. Näkemyksen ja kokemuksen lisäksi tarvitaan numeroita, jotka kertovat missä ollaan, miten tähän on tultu ja mihin erilaiset politiikkavalinnat meidät todennäköisesti veisivät. Tarvitaan sekä laajoja aineistoja, jotka kuvaavat pitkiä trendejä että nopeita indikaattoreita, jotka kertovat viimeaikaisesta kehityksestä.

Maailman tilastopäivää vietetään tänään, 20.10.2015. Teemapäivä on saanut alkunsa Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksesta. YK:n pääsihteeri Ban Ki-moon kehotti valtionpäämiehille kirjoittamassaan kirjeessä elokuussa 2015 hallituksia ympäri maailman antamaan täyden tukensa tilastopäivän menestyksen tueksi ja kannusti maita jatkuvaan laadukkaiden tilastojen kehittämiseen. Ensimmäinen maailman tilastopäivä järjestettiin viisi vuotta sitten ja silloin päivän tavoitteina oli korostaa luotettavan tiedon merkitystä arkiajattelussa ja päätöksenteossa, tehdä tilastoja tutuiksi kansalaisille sekä lisätä virallisen tilaston näkyvyyttä ja tunnettuutta. Tänä vuonna teema on "Parempi data, parempi elämä". Teema pohjaa laajalti kestävään kehitykseen sekä korostaa yhteistyön merkitystä tiedon kokoamisessa ja jakamisessa.

Euroopan keskuspankki osallistuu tilastopäivään järjestämällä konferenssin, jossa keskustellaan Euroopan keskuspankkijärjestelmän tilastoista. Konferenssi kokoaa yhteen EU:n päätöksentekijöitä, kansainvälisten järjestöjen edustajia, pankkien ja liike-elämän edustajia, tutkijoita ja tiedotusvälineiden edustajia. Tarkoituksena on esitellä EKPJ:n tilastotyötä ja antaa eri sidosryhmille tilaisuus yhdessä pohtia talustilastojen roolia, merkitystä ja kehityssuuntia.

EKPJ:n tilastotyö on kehittynyt euroalueen laajenemisen ja talouden suhdanteiden myötä tulleiden uusien analyysitarpeiden mukana. Rahaliiton alkuvaiheessa painopiste oli pankkeja koskevissa rahoitustilastoissa ja ulkoisen tasapainon tilastoinnissa. Fokus oli ensisijaisesti euroalueen aggregaattien laadinnassa. Sitten EKPJ:n tilasto-ohjelma on laajentunut asteittain kattamaan pankkien lisäksi myös muita rahoitussektorin toimijoita ja rahoitusmarkkinoiden osa-alueita. Nykyään tilastoinnin ja

tiedonkeruiden piiriin kuuluvat esimerkiksi sijoitusrahastot ja vakuutuslaitokset sekä erilaiset arvopaperimarkkinoiden osapuolet. Talouskriisi on synnyttänyt tarpeen seurata euroalueen aggregaattien ohella tiiviisti myös kansallisia tilastoja ja tietojen vertailtavuuden merkitys on entisestään kasvanut.

Suomen Pankki vastaa EKPJ-tilastoista Suomen osalta ja osallistuu tilastojen kehittämistyöhön EKP:n komiteoissa ja työryhmissä. Tavoitteena on tuottaa tarpeellinen tieto päätöksenteon tueksi laadukkaasti mutta kustannustehokkaasti. Pienen maan etu tässä työssä on ketteryys ja hyvä yhteistyö viranomaisten välillä. Suomessa EKPJ-tilastoja tuottavat Suomen Pankki, Finanssivalvonta ja Tilastokeskus. Työnjakoa on tarkastettu vuosien varrella ja etsitty toimintamalleja, joissa eri viranomaisten suhteellinen etu tilastotoimissa toteutuu parhaalla mahdollisella tavalla. Uusia tietotarpeita suunniteltaessa ja rakennettaessa on myös tärkeää pitää aktiivinen keskusteluyhteys rahoitustoimialan edustajiin. Suomessa tämäkin toimii.

Politiikkapäätösten takana on näkemystä ja kokemusta – ja niiden takana dataa, valtavasti dataa. Parempi data, parempi elämä.

Avainsanat

[EKP, rahapolitiikka, tilastot](#)